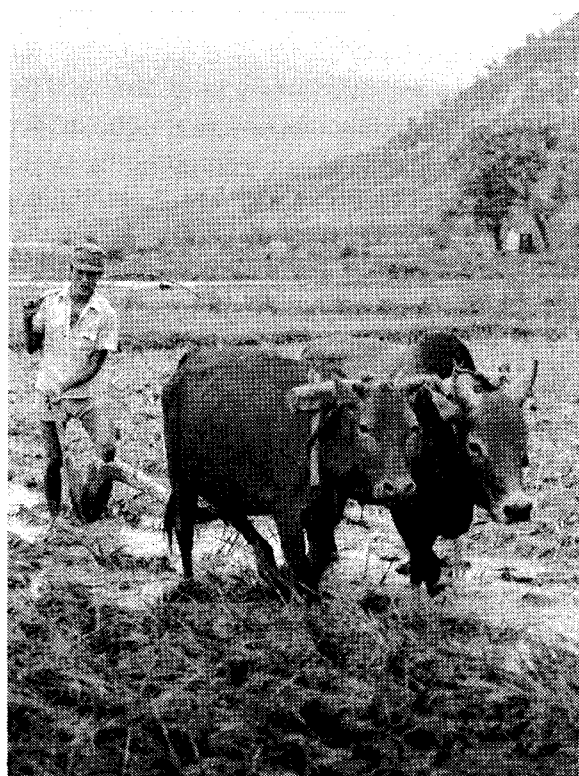

ông quyết định bỏ tiền ra xây một trường học cho tất cả các trẻ con trong bảy làng có chỗ để học hành. Ông cũng nói lên ý của ông là phải tìm một địa điểm trung tâm, thích hợp để trẻ con từ bảy làng đều đến học được chứ không làng nào cách xa quá trẻ con bị bất lợi. Ông sẽ đài thọ mọi chi phí kể cả tiền thuê thầy cô giáo, tức là trường học này cho các em hoàn toàn miễn phí và trường sẽ được xây gồm năm lớp, có văn phòng và chỗ ở riêng của thầy cô giáo...

Tôi còn nhớ trước ngày khai trường Ba tôi mời rất nhiều người trong bảy làng họp lại để thông báo và kêu gọi mọi người có con nhỏ phải cho đi học và học miễn phí... Hơn nữa, các em đi học sẽ được cấp phát đồng phục: Con trai áo sơ mi trắng, ngắn tay, quần đùi màu xanh, con gái áo sơ mi trắng dài tay quần dài đen.

Ở làng tôi, sáng sớm ngày hôm đó, mấy hồi trống được đánh vang lên từ trụ sở làng như thúc dục mọi người hãy dắt các con cháu tề tựu lại cho đúng giờ. Đứa nào cũng tỏ ra thích thú trong bộ đồng phục mới. Vì xe nhỏ chở không hết nên Ba tôi cho tài xế lái chiếc xe chở hàng của ông đưa chúng tôi đến trường cách đó chừng hai cây số. Hồi đó tôi mới vào lớp 5, chị tôi học trên tôi hai lớp.

Khi đã lên được lớp ba chúng tôi được dạy dựng lều, dạy cách nấu ăn ngoài trời, dạy tìm dấu đi đường và được tổ chức cho đi cắm trại ở đêm.... Ba tôi còn cho học sinh lớp nhì, lớp nhứt những giải thưởng như được

đi Nha Trang du ngoạn xem thắng cảnh một tuần ăn ở miễn phí cho đứa nào học giỏi ...

Sau khi các lớp học cho lũ trẻ đã được ổn định đâu vào đó, Ba tôi còn cho mở các lớp đêm dành cho người lớn tuổi mà không biết chữ.... Hồi đó gọi là các lớp bình dân giáo dục hay là các lớp chống nạn mù chữ gì đó.... Mà tất cả chi phí cũng do Ba tôi đài thọ, người đi học được cấp phát giấy bút, phấn viết...v...v...

Tôi còn nhớ một chuyện vui vui về lớp học... người lớn này:

Lâu lâu thì làng cho các em học sinh giảng dạy ở đầu các làng, ngày hôm đó ai muốn ra khỏi làng phải đọc chữ do các em đó.... Ở gần nhà tôi có một bà tên là bà Tám Láng không chịu đi học ban đêm, dù ai có khuyên gì bà cũng không chịu... Hôm đó bà lại cần đi chợ, mà cháu nội bà học rất giỏi, là đội trưởng của nhóm học sinh đọc chữ. Mọi người đều len lén chờ coi các em học sinh nói sao với bà... Khi bà đi tới, mấy đứa giữ dây nhứt định không cho bà đi ra, thấy bà quay trở về người ta hỏi thì bà vừa cười vừa chưởi:

"Mồ tổ cha thằng cháu nội tôi, nó nói nội không đọc được, con không dám mở cổng làng cho nội, nội về làng xin phép đi...."

Mọi người đều cười nhưng là cười vui chứ không phải cười chế nhạo nên bà cũng cười theo. Sau này Bà Tám là người đọc thơ Lục Vân Tiên hay nhất xóm....

Ngoài chuyện lo cho dân và con em trong các làng về việc học, ba tôi còn mở đường trong làng cho rộng ra để xe hơi chạy được để giúp người ta dễ dàng trong việc chuyên chở hàng, cho sửa chữa nhà cửa cho những người quá nghèo mà nhà dột cột xiêu lại còn đặt mua các giống cây ăn trái để phát cho dân trong làng để họ trồng trong đất của họ, vừa tạo bóng mát vừa có huê lợi.

Hồi trước khi mới sanh tôi ra thì má tôi đau bệnh luôn cho nên ba tôi có rước một người về nuôi vú cho tôi, vì Ba tôi không muốn cho tôi bú sữa bò, lúc đó bà vú cũng vừa sanh em Lan. Vì vú nuôi sữa cho tôi nên ba tôi dặn người nhà phải lo cho vú ăn uống cho đầy đủ nên vú rất khỏe, đủ sữa cho hai chúng tôi... Ba tôi giao cho vú vừa cho bú, vừa trông nom tôi và em Lan. Chúng tôi ngày càng lớn khôn và ba tôi cũng coi em Lan cũng như tôi vậy, có quà cho tôi thì cũng có quà cho em Lan, dẫn đi chơi đâu thì thường là hai đứa, ba tôi thường nhắc cho tôi là không được ganh tị hay tranh giành, phải biết thương nhau cho nên hai chị em rất thuận thảo... Vú ở với gia đình tôi cho đến khi tôi rời nhà đi vào Nha trang học vú cũng khăn gói đi theo để lo cho tôi...